

БЕДИК МЕРГЕЖИЛ

Иштики херектер органдарынын оператив-техниктик килдистер, салбырлары радиоэлектрониканын, оптиканын, парнын херекселдерин азымлап, физика, химия, биология болгон оске-даа артернер талазы-биле азы-бүрү шпиделдерин, экспертизаларын чорутуп турар. Ону бийлиги азымлап билер деди болгон ортумак артеринг специалистерин хой-биле белеткен турар.

Бидик мергежилдеринин бирөөнөгө милициянын улуг лейтенанты, эксперт Мадыр-оол Сертин хамаарыч.

1971 чылдың август 15-тин күнүндө Улуг-Хем районун Арысап суурунун магазинине оор кирген, азы-бүрү башына алган болгон. Баштайты корула чешинде истребитель соңа шпидин бузуу-дуларын болгон калбач карман фондыр кем-херек болган черден тышка. Эксперт Сертин ону оварымчалыг чым, тускай химикалдар-биле салаа истерин тий илереткен, чурукка тирттыргаш, оон тускай даанышын тургускан. Удаанда ол херекти үдгеткенгө карадаттырган Шортан-оол Тас-оол дээринин салаа истерин деннере, олар кара калгыс болган. Үдгеткенин шак ыдыг арга-биле илереткен.

Маана дактилоскоп-эксперттин үдүргөн түнөөн шпидирин болгон. Биология артеринин бодыкча турары-биле аларга, кижини бурзууну салааларынын угулалары шупту ады-ангы болур болгон боттарынын тускай онгай чүдүлүмүдө бар дөш шпиделтигенин, бүү чуртарын криминалистери ону болууну чепсез кылп, ачылап.

Мадыр-оол Сертин — «Милициянын тергивин» херек демдөктин эдилекчиги. Бидикларга совет милициянын аймакчалары чоргааралык турар.

О. ИРГИТ.

Бистия хой националдыг Төрөөн чуртувун амылчы чоннары ССР-ниң тургустунганындан бөөр 50 чыл оюнга уткуштур патриотчу улуг көрүлүшүнү-биле бар чыдар. Октябрын социалист Улуг революциянын тилдизинин соонда каш-ла хонгада В. И. Ленинни инициатива-биле тургустунган болууну милициянын хуну совет улус-биле кады орденниң Тыванын амылчы чоннары ол төөгүлүг болушкунуну бүдүүүндө демдеген турар.

Хойлу-дүрүмү болгон эрге-чүрүмү быжылаарына, хойлу-дүрүмүни база социалист ишти чубталганын чүрүмүнүн сагырына хамааттары кижилер талазы-биле партианын болгон чактактан салган соругаларын чедикширини шпидирлеринге административтик органдар, хамыктың мурнуна совет милиция кол ролду ойлап турар.

Бөгүн, Совет милициянын хунуна, кылдыган амыл-херектерин толарга анализтер көрүп турар бис. Милиция кадрларыннын составын ажиктидер талазы-биле биче эвес амыл кылдыган. Республиканын партия, комсомол органдарынын сагыш салышканынын ачымында чүгө сөөлүгү ийи чылда бенин милиция органдарына 200 амыл амыл амылчалар амылдан кирген. Оларын аразында коммунист, комсомолчулар хой. Деди болгон ортумак артеринг амылчаларынын саны өзүп турар.

Анык салгалычларга күш-ажылы үдгетин, арга-дуржулазын ламчылы берип турар хоочун амылчалары-выска чоргааралар бис. Милиция органдарына хой чылдарга үр-түннелдик амылчалар дөш бөлүк амылчалар чактактан орденин берип алган медалдары-биле шаңнатканнар. Оларын иштине шаңгалар А. П. Воронцов, В. М. Арган-оол олар «Күш-ажылы Кызыл туз» орденни, Танды райкукумунун иштики херектер килдизинин улуг инспектору О. С. Ооржак «Дайынчы ачы-хавылазы дөш». Чон-Хемчик райкукумунун иштики херектер килдизинин начальниги О. Д. Долга «Күш-ажылы шыгала дөш» деп медалдарын эдилекчилер. «Милициянын тергивин» деп херек демдөктөр шаңнатканынын аразында Улуг-Хем райкукумунун

иштики херектер килдизинин паспорт столуну начальниги А. В. Грудинина, Иштики херектер министрствозунун оператив-техниктик салбыр эксперти, милициянын улуг лейтенанты М. Т. Сертин олар болгон өскелер-даа бар.

Милициянын хой-хой мурнакчыларын республиканын Иштики херектер министрствозунун Хундул дептеринге кир бижөөн. Кызыл хооруккомунун иштики херектер килдизинин амылчалары милициянын улуг лейтенанты В. Гадушко, милициянын лейтенанты И. Корельков, ИХМ-нин кеземче-истелге килдизинин начальнигинин орадакчыны милициянын подполковниги В. Федоров болгон өскелер хой-хой амылчаларга чоргааралык турар бис.

Бөгүн пенсияда турар-даа эштерини, иштикин корум-чүрүмү тудар талазы-биле албан-хүдөөлөрүн күсөдип турар боттарынын амылчаларын берген эштерини-даа ханы хундул-биле көрүп турары-выска бөгүн, Совет милиция хунуна, дагы-дагы илерейлел турар бис.

СЭКП-ниң XXIV съездинин шпидирлерин амылчаларга боттарынын дөш калбарган социалист чарына бо чылдын үшкү кварталында Кызыл хооруккомунун иштики херектер килдизин, Бин-Хем райкукумунун иштики херектер килдизинин ведомстволарга хамаарышпас камгадал черинин салбыры болгон Бай-Хаактын ортен камгалалдын профессионал отряды тилекчилер болгон.

Кезээде белеп туруп, болуун чик эвес албан-хүдөөлөгиз дүне, хундус калды-даа үде кууседири — совет милиция амылчаларынын кол хүдөөлөгиз. «Милиция дугайында чонун билишкенин база болды ак сеткил-биле, шынычы чорук-биле, хойлу-дүрүмү хажык чок сагыры-биле, хундулчөл, културлук болгон өскел-даа эки шынарлар-биле холбашкан болур ужурул...» деп, Совет эрге-чүрүмүнүн баштайгы чылдарында-ла Совет күрүмүнүн шыларангай амылчалары.

Ф. Э. Держинский бижөөн. Шак ыдыг шынарлар бөдү чедип келбес, ону чедип алырда хун бүдүнү күженишкенин амылчы негеттинер. Милиция органдарынын күженишкенин корум-чүрүм үрөөн болгон кеминг-херектер үдгетир чоруктары болдурбас дөш баш уур кемчелерин ап чорударычче утланган. Мону чедип алырына хойлу-дүрүм пропагандазы, амылчы чонун ылангы бичи уругларын болгон элэди уругларын ортузунга кижизилдикчи, организакуч улуг амылдар улуг ужуру-дузалыг.

Бо соруга-биле республикада милициянын уруглар камгалаары тургустунган болгон оларын дыка хой хой инициатива эгелешкени-биле амылчалар турар. Школаларда милициянын анык өнүктүрүлгөн отряддарын тургускан. «Полкун огу» деп күш-ажылы калдыкчылар лагерин чайгы чөлөрдө амылчалар турар.

Тыва АССР-ниң Иштики херектер министрствозунун колдизини хойлу-дүрүм билиглеринин эки пропагандамы дөш конкурст республикага организакул турар. Чурукчулар өвилел болгон Култур министрствозу-биле кады «Кезээде белеп» деп чуруда дегелгени совет милициянын хун бүдүдө амылчаларга тудаскаалы өрттирген. Чогаалыч интеллигенция-биле харыдаа доктаамал быгыгып турар. Чүгө ийзе, хойлу-дүрүм болгон эрге-чүрүм дөш кемсөөл — ол дөргө белик културга болгон кижилерин бөг-бөттарынын аразында хамаарышканын мораль талазы-биле амыл чорук дөш кемсел болур.

Кезээде амылчаларды негелденин демдөктөр турар дөш, республиканын иштики херектер органдарынын амылчалары марксисци-ленинчи теория-биле доктаамал чепселгенин, эртерин болгон практиканын чедикшинерин шпидирин ап турар. Милициянын салбырларына СЭКП-ниң XXIV съездинин материалдарын, В. И. Лениннин амылчалары калба-биле өөренип турар. Комсомолдун Ленинчи захеду калба-биле негетерин.

Бистин республикада милициядан алгада, хой-иштикин корум-чүрүмү камгалаарына хой-хой улусчу дружиналар,

100 амыл эш хуузуун сууд, чер-чер Советтеринин куускомнарынын чанында административтик комиссиялар болгон дуза чедиреринин чөвүлелери, комсомолдун организастаны 55 оперативтик отряд киржин турар.

Хой-иштикин үдгетир корум-чүрүм дөш шпидир чөвүлелеринде, күш-ажылы коллективтеринде калбарган. Ол эгелешкенин «Көк-Тей» советтин амыл-ишчилери үдүргөн. Оларын патриотчу моруун Тыванын автосептеле заводунун, № 11 көдө профессионал-техниктик училищенин, Баа-Хем районун Ильянка, Танды районун Марачевка, Успенка суурларынын чурттакчылары, өскел-даа коллективтер леткөөн. Милициянын, хой-иштикин амыл-чорудулазынын бир демниг иделкейжени эки түнелдерин берип турар. Корум-чүрүм үрөөн чоруктар көкүзү-биле эвөөжөөн.

Милиция албаны — чик эвес, харысалгалыг. Анаа турштугу, күженишкенин, тура-соруктуг чорук негеттинер. Оон амылчалар калды-даа бергелер таарышкылар. Бистин амылчаларымыс ыдыг шыгалааларынын төлөптин түдүп турар.

Бөгүн, Совет милициянын Хуну демдеген тура, болуусун мурнувуста шпидирлесе чогуур айтырылганын база уттай турар бис. Ону чедикширин шпидирлөө дөш милициянын хой санын дузаалычларына — дружиниктерге, эш хуузуун суурларынын кезигүнеринге, партия болгон Совет органдарынын активчилеринге, бузулугелерге, албан болгон организакия черлеринге, хой-иштиге моон сонгаар-даа даяр бис.

Милициянын күш-ажылынын белик културалык, хой-ишти-биле кады оон билиг амылчы, амылчалары бурзууну чогаалыч, эрге-чорукчу чорук хой-иштикин үдгетир корум-чүрүмү тургал чугула соругаже утланган турар ужурул.

Совет милициянын хуну-биле, эштер!

П. СЕЛИВАНОВ,
милициянын полковниги,
Тыва АССР-ниң иштики херектер министртин орадакчызы.

Улуг лейтенант Сеиди-Сюрюн Монгуштун дугайында өтүр райкукумунун иштики херектер килдизинин начальниги Монгуш Быдакаевин Тас мынчаар чугаалаар:

— Оон онгай шынар — б тук дуржулазы, мергежини бедиринге чүткүдү болур. Социалист өчү-көргөни камгалаар талазы-биле милициянын инспектору кижин. Хой-ишти амылчалары иделкенин, үдгетерин, мурнуларынын төлөптин барымдалааш, партия организакия секретарына коммунист оон сонгаан. Монгуш Санчыевич «Совет милиционер» хана созуунуң редакторуга чеди чыл амылчалар турар.

Улуг лейтенант Сеиди-Сюрюн «Билиг» инициативин кезигип. Бо хүдөөлөгизин боз ак сеткилдиг күсөдип негелген. Оон чурун районун мурнакчы детторларынын Хундул самбараамдан көрүп булур. Дуржулазы деттор райкукумунун иштики херектер килдизинде юридиктик секциянын удуругуучу, Совхоз, колхозтарга, фермаларга, хойку бригадаларга, хойу тургаларына амыл-ишчилер оон бо-ла коор. 1971 чылда 10 муң амыл кижине 26 декадын болгон азы-бүрү темага бееделдирген, а бо чылдын 20 херектин чонга ол номчу таштыгырлар. Лекция пропагандамы калбарырына иделкейги киржилгени дөш Сеиди-Сюрюн ГФСР-ниң «Билиг» инициативинин Хундул билик-биле шаңнаткан.

Чер-черде улусчу дружиналык кезигүнери болгон чөвүлелер харылаа оон амылчалар улуг иштикин берген. Бир-де катан Солчур суурга «Совет хойлу» — хамааттары-нык камгалакчымыс деп лекцияны ол номчаан. Лекция дошту бергенде, улуг тарап эгелеш. Билчип анда херектөө тошту, намыл кыраангыдан бажының дүгүн «моңгу хер чалыкчы» кижин чедип келген:

— Кымга-даа караам шыдаан-тыр мен, огулм. Кататка чоран шарым херектен чиде берди. Тымбылса, сураг ийиш бо. «Калды холда» кирген ышкыш. Силер-ле харын тыварышкы дузаалар чадавас боор силер. Дузалал-ла көрүңер — деп, ол дилөөн.

— Херечин баа чок. Херек узадыккан. Ону илередири берге-ле боор. Ам калчаар билдиринкиден бижип кадар. Кымыдиг көргөй-ле бис — дөш, Монгуш Сеиди-Сюрюн оон белеп элээр чорешкен.

Истелге эгелеш. Кымга-даа караам арга чок. Ужу-бузы билдирмес херек. Билчала-даа шарын оор алган чугаажок. Канчаары?

Истелгени оо уламчалап кирипкен. Кымыд базаарга, саддыга, белекчек контораына, эрт садарын база хайгааралдан дүжүрбөөн. Билчип турда, бий-де сезинчип кижини саддыга эрт дужаган деп чугаа дыңалы берген. Кымыл? Билчип амыл-агы чедикши амылчалары Монгуш болгон. Ону кел дитип алган, чугаалашкан. Оою өчүк бербөөн. Билчала-даа ол иштеди кижин белекчек контораына дужаапканында, хамык чүрениң ужуру билдирин эгелеш. Доран-на шарынын ээни келдирткен, кижин көргөзгө, ол таныш каан. Оор мынчаар тугтурган. Анда совет хойлу эугаар кеземчени хүдөөткен. Бо херекти илередири кижилер-биле биче харылаа анда дузалал.

— Монгуш Санчыевич амылчалар сагыш-сеткилинден бердиген кижин. Бижык сагыла-чурумун, төлөптин, амылчын. Оон чок моруун, байлак дуржулазын амыл амылчаларымыс күсөдип-биле сагаан ап турар — деп, милициянын хоочун амылчалары Кара-Монгуш Доос-Караан чугаалаан оларуры черле чоптуг.

Улуг лейтенант Монгуш Санчыевич — Хандагайты Култур бажынынын бот-тыныгыр уран чүлү болгумунун иделкейлиг киржикчиси. Ол республика намысаламын болгулаан уран чүлү коруделеринге хой удаа кирешес, шаңнал-макталды алган. Уран чүлүдө хайдыкшылыг бот-тыныгыр артист бо чылдык ноюбунуң тоңчузунде Москва болур Иштики херектер министрствозунун амылчаларынын киржин аас-көжиктиг болгон. Ол анда сымат, каргырааны күсөдир.

ЧУГУКТА: М. С. Сеиди-Сюрюн.

С. САРКУЛОВ,
В. ЧАДАМБАНЫН ФОТОО.

ДУНЕКИ МИЛИЦИЯ

Анык республиканын намысаламы — Кызылдын сайыралы чылдык-на улам шапкычтып турар. Найсылаага чүгө сөөлүгү чылдар дургузунда бенин чаа чуртала бажынарнын, школаларын, културга амылчаларын албан черлерин түдүп тургускан. Билчип хой-иштикин корум-чүрүмүн, социалист өчү-херектин камгалаарын күштөдирер, чонун үр-түннелдик амылчаларын, таарымчалыг дыштарынын хандыларынын соругаларын чедикширини шпидирлерин иштики херектер органдарынын улам шудуру амылчаларын неген турар. Ол органдар милиция амылчаларын организастанып акижидип, амылчаларын чаа-чаа арга-хевирлерин амылчалар тургал, ол соругаларын шпидирлел турар. Шалыктын амылчалар болгон экономика талазы-биле эң чогулчалыг ыдыг арга-хевирлерин бирөөн танымдалашкын амылчалары милициянын дүнеки патруларын хайгааралы-биле солааны болгон.

Баштайгы үде дүнеки патруларын хайгааралыга хоорайнын чүгө улуг-улуг объектилерин хүдөөткен берген. Ам оларын саны улам көвүдөн.

Радио дамчытыр харылаа тударын амылчалар, патруль-пост, автомотопатруль хайгааралын боттидирар дүнеки милиция нарядтары чүгө камгалаа-хайгааралдык идегелдин улам бедирер эвес, харын кезежеске болгон дүнеки үелерде корум-чүрүм камгалаарын күштөдирер деп чүве баштайгы дуржуладан на билине берген.

ССР Эвилелинин алдарыг 50 чыл өюн төлөптин уткууру дөш, милиция салбырларынын аразында социалист чарыш калбарган.

ЧУРУНТА: Н. Доровских, О. Ооржак биле А. Ботвинин составтыг дүнеки милиция патруль баар черлерин дутуржуп ал турары.

Ю. НЕПОМНЯЩИЙ,
Фото авторуу.

КОРУМ-ЧУРУМУН КАМГАЛАКЧЫЛАРЫ

Совет милициянын 55 чыл өюнү бүдүүүндө СЭТА-нык корреспондентин ССР-ниң иштики херектер министр Н. А. Шелюков-биле ужурашкан, эрге-чүрүмү камгалаа турар кижилер боттарынын байырдалык чогуу камчаар уткуур деп турарынын дугайын чугаалап бээрин оон дилөөн.

Бейен беш чыл мурнуда амылчалар аны амылчы чоннарын мөлдүрүрүң болгон даргаларынын апарарын чылча шапкыч, социалист эрге-чүрүмүн тургузуп эгелеш. Ону чер болганында доктааштыг тургузарын амылчаларынын милицияна дааскан турган.

Совет милициянын төөгүзү — бистин улустун болгон күрүмүнүн төөгүзүндө мадырлар артыларынын бирөөн болур. Большевик партиянын болгон совет күрүмүнүн шпидирин амылчалары Ф. Э. Держинский, М. В. Фрунзе, М. И. Калинин олар милициянын баштайгы отряддарын тургузарына кирешкенер. Кызыл-шериттерге каттыкыш алган, ак гвардияларга болгон интервенталерге улар шаан таалааныкча кирип турган мялязия амылчаларынын эрге-чүрүмү чоруп бистер кажар-даа утпас бис.

Совет улустун тургузуку күш-ажылы милиция кажар-көзөдө иделгенин камгалап келген. Амыл үде бистин амылчаларымыстың профессионалдык мергенлиг болгон техниктик хандырылазы кажаргызындан-даа артык өскөн. Оларын соругалар болгон амылчаларын тургузуу база өскөргөн.

Социалист тургузушкунун аны-агы үе чаддаларын амыл-биле иштики херектер ор-

ганпарынын амылчалар негелделер база өскөргөн тургал. Билчала-даа оларын революстуг чачычалары. Коммунист партиянын болгон совет улустун херекчи ханы бердирининин бичин-даа өскөрүлбөөн.

Социалист хойлу-дүрүмү шыныгы сагырын хандырынын үдгетиникинери болдурбанын оон үнүк көр чылдагаларын чайлаар дугайында соругалар СЭКП Программасында салып турар болгон. Бистин шпидирлерин амылчаларына шпидирин түрүп чүдүдгө уду иделкейлиг демисейринин эрге-чүрүмү чугаалаан СЭКП-ниң XXIV съездинде демдеген.

Хойлу-дүрүмү кижини бурзуу амыл-ча сагыр ужурул — ол дөргө социалист инициативин чайгылаш чок принцип-дир. «Эрге-чүрүмү, хойлу-дүрүмү хүдүлел, сагыры кижини бурзууңу хунду хүдөөлөгиз болур ужурул... Калды-даа чылдаган ужурудан хойлу-дүрүмдө хажымыз да ону тооп көрбөй оон эртер чоруп-биле эгелеш болбас. Ол шыкын кижилерин эрге-чүрүмүнүн үрөң, хамааттарынын төлөптин чоруп кызып-кызыр база болдурбас ужурул. Бистерге, коммунистерге, эң-не ак сеткилдиг идеалдарынык талаалыкларымызга — ол болза принциптин херек болур» деп, партиянын XXIV съездинде эш Л. И. Брежнев чугаалаан.

Партиянын ол негелдеринин күсөдир-биле иштики херектер органдарынын амылчалары амыл-амыларын-даа, күш-шылдын-даа, шак-үезин-даа харамалык турар. Милиция-

нын албан кижизинин барык баам бурзуу, оон калдык-даа хөдөлүшкенин совет хамааттарынын эрге-ажыктары-биле холбашкан чүве төгөдө, совет милициянын эрге-чүрүмүн быжылаарын партиянын азы-бүрү өнүкүп неген турар. Чогуу-на оон ужурунда партия болгон чааа милициянын амылчалары улуг күчөткөй салып, ону белик дугайынд, мергендик кадрлар-биле быжылаар дугайында сагыш салып турар. Амылчы чоннар коллективтер соогузү наш чылдар дургузула эң дөргө-рв-он муң кижилерин — коммунистерин болгон комсомолчуларын милицияга амылчалары чоруткан.

Коммунист тургузушкунун амыл үе-балазында эрге корум-чүрүм улам быжылаарынын эрге-ажыктары милициядан рива белик негелдени салып турар. Билчип бистин эргевисте берип турар күштерин болгон чепсек херекселдерин-даа эң таарымчалыг кылдыр амылчалары эң чугула соруга бооп турар. Кем-херек үдгетиникинери оон «эки нан-биле» сойталал илередири дөш шыкын ыдыг аргаларын калба-биле амылчалар амылчалар неген турар. Чогуу-на ол соруга-биле чер-черде милициянын кезек бурзуучу дежурный болуктерин тургузуу, оларын улам күштөдирер турар. Дыка хой улуг-улуг хоорайларда моторжуктан болуктер тургускан болгон олар чедикширин амылчалар турар. Бидик болуктер дежурный кезиктиг мердөөн баатар үдгетиникин болгон

черге каш-ла минута болгон чедө боор хүдөөлөгиз. Садды черлерин, үдгетир тургаларын, амылчалар хандырыла бүүдүрүлгөни танымылдан тургал кижилер орунга дыка хой хоорайларда дүнеки милициянын база катан тургускан болгон чедикширин амылчалар турар. Радиоэлектрониканын болгон харылаа херекселдеринин дузазы-биле азы-бүрү черлерин, харын-даа кварталдарыны бенин чедикширин камгалап турар, оон түнөөндө өскө амылчалар милициянын дыка хой санын амылчаларын хостап берип турар. Эрге корум-чүрүм үрөөн чорукту баш уду болдурбас, оон амылчалары улам улгаттыр соруга-биле профпактивтик амылчалар милиция органдары сөөлү үде колданы чорудуп турар. Сөөлү каш чылдар дургузунда милиция органдарынын чепсек-херекселдер-биле хандырылазы өскөжөөн. Мердөөлөрүн, криминалистика текшичилиги чач-чач приборлары, өргө удулдер-херекселдер тургустунган. Орук хайгааралык байдалы база чаартыган. Бистер ам орукка шпидиринин таарымчалар организастанырга вертолёттары амылчалар турар апарган бис. Электронуг эң чаа саналга машиналарын амылчалар чорук кем-херек үдгетиникинери эргемге үдгетир илереди арганы берген.

Иштикин корум-чүрүмү камгалаары — бүгү улустун херек. В. И. Ленин амылчаларын болгон тараачылары «Совет эрге-чүрүмүн

хойлуларын болгон дүрүмүрүн иштикин-биле сагырымыс» болгон «оларын күсөдөдөн чайгылыш чок хайгаараларымыс» кийгырып чорган. Улусчу дружиналар — чурттуг амыл-херектерин амылчы чоннарын дөрт киржинин практиканын шыгына хаматтыган хевир болур. Ол маселелер, херек кырында патриоттук шпидиринин улам калбарган чорударынын улуг дуржулазы чылдаган. Дыка хой эки турар дружиниктер белик шаңгалар-биле демделеткен. Сөөлү үде партия организакияны дружиниктерин амыл-чорудулазын хамааттарынын социалист мээ-мелерини быжылаарыныч утталдырын турар апарган. Корум-чүрүм үрөңки дег кижилер-биле тус-тус сургаалдык амылчалар дружиниктер калба-биле чорудуп турар. Дружиниктерин боттарынын салааларынын эугаар корум-чүрүм үрөңкелери-биле демисейринин оперативтик отряддарын тургусканалар. Чурттуг чылдык хоорайларда илди отряддарын шпидирин тургускан болгон оларын техникти хандырылазы милициянын тусуни негелдеринин деңбелде туруп турар.

Социалист күрүмүн эрге-ажыктарын камгалаарын улуг ат-алдар болгон белик харысалга. Октябрын социалист Улуг революциянын салгыны үдгөткөн чоругалары күсөдир талазы-биле партияга болгон улуска дузаалар дөш совет милиция бодуңу бүгү күжүк. Билчип харам чокка берип турар деп, Н. А. Шелюков түнөөндө чугаалаан.

Бөгүн—Совет милициянын хүнү

СПОРТ

ШИИТПИРЛИГ УДУГ

Москвадан «Спартак» команда...

ДӨРТТҮН БИРИ

ВАРШАВА. (СЭТА). Киевтин «Динамо»...

СПОРТЧУ МАРГЫЛДААЛАР

Октябрьдин социалистик Улут революциянын...

ДИНАМОЧУЛААРНЫН МАРГЫЛДААЗЫ

Совет милиция хүнүнө турсактаган маргылдаанын «Динамо» спорт...

ДИНАМОЧУЛААРНЫН МАРГЫЛДААЗЫ

Совет милиция хүнүнө турсактаган маргылдаанын «Динамо» спорт...

телевидение

НОЯБРЬ 10-ДА МОСКВАДА В. 15.00—Дамчылыктар программасы...

Агаар

Бөгүн республика бүткүл аялор чаар...

КЖИНО

НОЯБРЬ 10-ДА «НАЙБРАД»: «Оң чеди трансляциялар»...

УЛУСЧУ ДРУЖИНАЛАР

Алдын-оол Кызыл-оол 1967 чыда милиция органинине...

Олар милициянын иделкейлигине дуулашканы. Бастин республикада улусчу дружина...

Райондарда, хоорайларда штабтар эки тураны улусчу дружиналарынын ажылына...

Улусчу дружиналар хоойлудурумуну бышыгыларына, социалистик нини турталган...

Делегейде улуг сонуургал

Даштыккынын парлаагы, радио болгон телевидениеда...

СОФИЯ. Болгариянын ажалчы чоннары Октябрьдин Социалистик Улут революциянын...

БУДАПЕШТ. Венгр созулар эл К. Т. Мауровтун илети...

ВАРШАВА. Польшанын телевидение Кызыл шолте жибейлери...

ПРАГА. ЧССР-нин хоорайларынын болгон сууртарынын турткычылары...

НОЯБРЬ-НОЯБРЬ. Америка парлагы болгон информация агентстволери...

ВДР МВР-нин Револуостугу түр чаала-биле дугуркулугу...

НОЯБРЬ-НОЯБРЬ. Америка парлагы болгон информация агентстволери...

КОНСТИТУЦИЯ ХУЛЭЭП АЛДЫНГАН

ДАНКА. (СЭТА). Бангладеш Улуу Республиканын Тургууучу хуралы конституция...

Делегейде ХҮННЕРДЕ

Индий-Кыдатта тулчуушкуннар

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Мурзу Вьетнамын достарынын улусчу ченестиг күштеринин...

Сайгондан 24 километр сонгу талада эл улуг америка шеригаттар базасы...

Суан Тхюнин медеглели

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). АКШ-тың президентинин напонал аймак чок чорук талам-биле дуулашканы...

Сонгулда түңнели

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Катташкан Штаттарга президент сонгулдамын Р. Никсон тинтөөн, катап сонгулда...

НОЯБРЬ-НОЯБРЬ

НОЯБРЬ-НОЯБРЬ. Америка парлагы болгон информация агентстволери Октябрьдин социалистик улуг революциянын...

ВДР МВР-нин Револуостугу түр чаала-биле дугуркулугу...

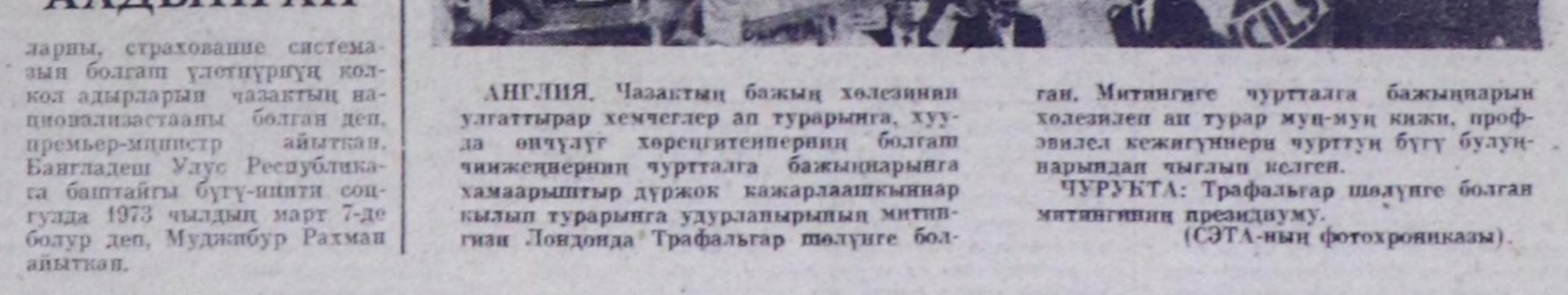
НОЯБРЬ-НОЯБРЬ. Америка парлагы болгон информация агентстволери...

Англия

АНГЛИЯ. Часааткы бажым холесинин уаггытары хемчеглер ат туранына...

АНГЛИЯ. Часааткы бажым холесинин уаггытары хемчеглер ат туранына...

АНГЛИЯ. Часааткы бажым холесинин уаггытары хемчеглер ат туранына...

АНГЛИЯ. Часааткы бажым холесинин уаггытары хемчеглер ат туранына...

РЕЛАКЦИЯНЫН АЛДЫЗЫ

Биздин Шетиники-Бравченко куумчуу бажым № 3. ТЕЛЕФОННАРН: Редакторун...

Солун неделяда 6 катап үнер

Тыва АССР-ин Министрлер Човуелинин чанында Тыванын ном үндүрер черинин республика типографиясы...